

ERA21 #06 2020 PORTUGALSKÁ ARCHITEKTURA

Závěrečné číslo každého ročníku časopisu *ERA21* tradičně mapuje vybranou zahraniční architektonickou scénou. Tentokrát provedeme exkurz do Portugalska. Tvorba portugalských architektů se vyznačuje jistou poetičností a projevuje se kontinuálním vrstvením stavebních zásahů v průběhu času. Nelze opominout ani téma učitelství, která vede od Álvára Sizy Vieira přes Eduarda Souto de Mouru až po mladší tvůrce, jako je například Nuno Brandão Costa. Číslo připravujeme ve spolupráci s architektkou Lenkou Holcnerovou, jejímž druhým domovem se stal Lisabon. V rozhovoru s ní a s portugalským architektem Marcem Maíem, žijícím v Praze, popíšeme hlavní znaky současné portugalské architektonické tvorby a zamyslíme se, co dovedlo portugalskou architekturu k dnešním úspěchům. Jednotlivé tvůrce tzv. portské školy ve svém textu rozebere architekt a urbanista Yuri de Souza Duarte. Kromě toho představíme pestrý výběr aktuálních realizací různých měřítek a typologií od nejvýraznějších současných ateliérů, jako jsou Aires Mateus, Fala, ARX, Nuno Brandão Costa či Spaceworkers.

ERA21 #06/2020 vyjde na začátku prosince. Začínáme také připravovat číslo 01/2021, ve kterém pokusíme zmapovat vývoj typologie zdravotnických staveb a zařízení sociální péče. Kromě historického exkurzu prozkoumáme také současné možnosti zmíněné typologie a nastíníme možné směry jejího rozvinutí za pomoci zahraničních příkladů.

čca

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2019

Vyvrcholení pátého ročníku soutěžní přehlídky **Česká cena za architekturu** je plánováno na **pondělí 23. listopadu**. Vzhledem ke koronavirové situaci proběhne vyhlášení výsledků živým vysíláním programu z Divadla Archa do ArtZóny České televize. Budou oznámeni finalisté a držitelé hlavní ceny, o kterých rozhoduje mezinárodní odborná porota, cen za výjimečný počin, jež uděluje Akademie České ceny za architekturu, a cen partnerů. Do prestižního výběru letos porota doporučila 27 ze 191 přihlášených děl, mezi kterými je pouhá třetina postavena z veřejných zdrojů a dvě třetiny ze soukromých (přesně 17). Stejně jako v předchozích ročnících byla většina nominovaných děl (20) dokončena v loňském roce, silné zastoupení mají jako obvykle stavby pro bydlení. www.ceskacenazaarchitekturu.cz

přednáška

KRUH NA PODZIM

Spolek KRUH pokračuje v pravidelném cyklu přednášek na podzim. Během tří podzimních večerů postupně představuje pět mezinárodně uznávaných studií ze Skandinávie, poslední budou

zástupci studia **Joliark** ze švédského Stockholmu s přednáškou **Severský přístup k bydlení a dánští Johansen Skovsted Arkitekter**. Jejich přednášky se uskuteční ve **čtvrtek 3. prosince od 19:30** hodin v sále Přítomnost domu Radost na náměstí Winstona Churchilla v Praze. V případě prodloužení koronavirových opatření proběhne přednáška online s živým přenosem na facebookové stránce Kruhu. www.kruh.info

soutěž

REKONSTRUKCE JEŠUTOVA NÁMĚSTÍ A NÁMĚSTÍ II. ODBOJE V BYSTRICI

Město Bystřice vyhlašuje jednofázovou projektovou architektonicko-krajinářskou soutěž, jejímž předmětem je najít nejlepší řešení na **rekonstrukci Ješutova náměstí a náměstí II. odboje**. Cílem soutěže je najít pro město partnera pro vytvoření kvalitního veřejného prostoru a řešení dvou nejvýznamnějších veřejných prostranství města. Odhadované stavební náklady bez přeložek sítí na realizaci jsou 40 mil. Kč bez DPH. Soutěž tyto předpokládané náklady ověří a bude sloužit jako indikátor pro jejich případnou aktualizaci. Termín odevzdání soutěžních návrhů byl prodloužen do **27. listopadu do 14:00 hodin**. www.vhodne-uverejneni.cz

LUXUSNÍ VINYLÓVÉ PODLAHY

 thermofix®

UKÁZAT DEKORY

POCTA JIŘINĚ HAUKOVÉ A JINDŘICHU CHALUPECKÉMU – UMĚLECKÁ INSTALACE VE VEŘEJNÉM PROSTORU PRAHY 10

Městská část Praha 10 vyhlásila jednofázovou otevřenou projektovou architektonicko-výtvarnou soutěž, jejímž předmětem je najít umělecké ztvárnění **pocty Jiřině Haukové a Jindřichu Chalupckému**. Bude se jednat o návrh umělecké intervence v Parku Jiřiny Haukové a Jindřicha Chalupckého mezi ulicemi Vršovickou a U Vršovického nádraží v Praze 10, konkrétně na parcele č. 2487/7. Cílem soutěže je najít pro městskou část Praha 10 partnera pro vytvoření kvalitní soudobé umělecké instalace ve veřejném prostoru, a to v souladu s pravidly danými programem Umění pro město (umenipromesto.eu). Datum odevzdání soutěžních návrhů je **16. listopadu ve 14:00 hodin**.

www.tenderarena.cz

DOSTAVBA HISTORICKÉHO CENTRA MĚSTA STARÝ PLZENEC

Město Starý Plzenec vyhlásilo jednofázovou otevřenou architektonicko-urbanistickou soutěž, jejímž předmětem je najít kvalitní a komplexní architektonicko-urbanistický návrh **dostavby území v centru města Starý Plzenec**, který bude řešit prostorové a funkční vazby nového rozšíření centra a jejich propojení se stávajícím dochovaným historickým centrem s ohledem na udržitelnost řešení a bude postupně realizovatelný v průběhu následujících přibližně dvaceti let. Město usiluje o rozšíření veřejného prostoru dopravně frekventovaného Masarykova náměstí o klidnější, chráněné, intimnější veřejné prostory, které budou umožňovat různé využití při různých příležitostech. Zároveň klade velký důraz na řešení Smetanovy ulice, je třeba akceptovat, že pozice stávajících krajských komunikací je neměnná. Návrh bude

definovat veřejné prostory, jejich hierarchii. Hlavním způsobem dopravy by měla být chůze, je důležité propojení pěších dopravních cest nového rozšíření centra a jejich vhodné napojení na dnešní dopravní infrastrukturu. Druhou důležitou prioritou města je umístění veřejných staveb, které v současnosti chybějí a které zároveň podtrhují veřejné využití území, tedy knihovny, komunitního centra či domova s pečovatelskou službou. Celek by měla doplnit výstavba pro rezidenty. Řešené území je vymezeno ulicemi Radyňská, Nerudova, Jiráskova, Vrchlického. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **18. listopadu v 17:00 hodin**.

www.staryplzenec.cz

AREÁL BÝVALÉ KŘIŽANOVY PILY – VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Město Valašské Meziříčí vyhlásilo jednofázovou otevřenou ideovou urbanisticko-architektonickou soutěž, jejímž předmětem je nalézt urbanisticko-architektonické, krajinářské a dopravní **řešení lokality areálu bývalé Křižanovy pily a území v okolí vlakového nádraží**. Vyhlašovatel předpokládá nalezení harmonického poměru mezi plochami zástavby, veřejných prostranství a dopravní a technické infrastruktury. V daném území se požaduje minimálně umístit dopravní autobusový terminál, městský úřad, alej Emilie a Jana Křižanových a vyřešit parkování. Vyhlašovatel si vyhrazuje oprávnění požádat účastníka soutěže o následné zpracování soutěžního návrhu do územní studie, která zpřesní možnosti využití a uspořádání řešeného území na základě doporučení soutěžní poroty, popřípadě vyhlašovatele. Vyhlašovatel očekává silnou a nosnou ideu, která bude přesvědčivým startovacím impulzem ke koncepční proměně a revitalizaci zanedbaného prostoru, který se stane důstojnou a organickou součástí města.

Datum odevzdání soutěžních návrhů je **18. listopadu v 17:00 hodin.**

www.valasskemezirici.ezak.cz

TERMINÁL PRAHA VÝCHOD

Správa železnic vyhlásila mezinárodní jednofázovou otevřenou architektonicko-urbanistickou soutěž, jejímž předmětem je zpracování architektonicko-urbanistického návrhu pro účely budoucí výstavby nového **železničního terminálu Praha východ**, který bude součástí prvního úseku vysokorychlostní tratě (VRT) v ČR. Terminál bude sloužit jako přestupní uzel mezi VRT Praha – Brno a VRT Praha – Hradec Králové a zároveň jako P+R bod pro dojíždění. Chystaný terminál s pracovním názvem Praha východ bude sloužit zejména obyvatelům severovýchodní části Středočeského kraje a přilehlých oblastí hlavního města. Smyslem vybudování této stanice je především umožnit, aby v okolí žijící obyvatelé mohli využít benefitů vysokorychlostní železniční dopravy bez toho, aby museli zajíždět do centra metropole. Terminál Praha východ bude nabízet rychlé železniční spojení pro pravidelné dojíždění do centra hlavního města a zároveň pohodlné spojení s Brnem, Ostravou, Drážďany, Vídní a mnoha dalšími městy u nás i v zahraničí. Navíc díky umístění na okraji metropole nabídne i bezproblémové parkování a dobrou dostupnost. Stejně jako v případě zahraničních stanic budovaných na okrajích metropolí se předpokládá, že terminál Praha východ bude sloužit i jako impulz k rozvoji přilehlého území. Svou představu o podobě širšího okolí nového nádraží a možnosti jeho využití nabídnou architekti v ideové části soutěže. Další rozvoj lokalit v sousedství terminálu však bude plně v rukou místních samospráv. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **20. listopadu v 17:00 hodin.**

www.zakazky.spravazeleznic.cz

PARK U VODY (PRAHA 7–HOLEŠOVICE)

Městská část Praha 7 vyhlásila otevřenou jednofázovou projektovou urbanisticko-krajinářskou soutěž. Předmětem soutěže je zpracování urbanisticko-krajinářského návrhu **parku u vody v Praze 7-Holešovicích**. Cílem revitalizace prostoru je znovunavázání vztahu s řekou na levém vltavském břehu, posílení jedinečného charakteru parku se zachovanou stopou průmyslového provozu a využití potenciálu jednoho z mála veřejných míst v městské struktuře s rozlehlou zelenou plochou, které umožňuje volný pohyb kolem vody. Návrh by měl představit základní principy fungování nového parku, jeho schopnost dynamicky reagovat na proměňující se způsob užívání i uživatelů samotných, které revitalizace vyvolá. Zadavatel si nepřeje instantní, luxusní, přesně definovaný nábrežní park. Nový park na ploše cca 2,9 ha by měl udržitelným způsobem zohlednit rizika a omezení, která s sebou přináší umístění v aktivní záplavové zóně. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **14. prosince v 10:00 hodin.**

www.praha7.profilzadavatele-vz.cz

CENTRÁLA SPRÁVY ŽELEZNIC

Správa železnic vyhlásila mezinárodní jednofázovou otevřenou architektonickou projektovou soutěž. Předmětem soutěže je zpracování architektonického návrhu podoby **nového sídla Správy železnic** v jižním sousedství připravovaného Terminálu Smíchov podél ulice Nádražní v Praze 5. V současnosti sídlí Generální ředitelství a organizační jednotky Správy železnic na řadě míst v Praze, což je neefektivní z pohledu jejich vzájemné spolupráce a komunikace. Navíc jde často o nevyhovující starší objekty a prostory, které jsou ze stavebnětechnického pohledu náročné jak na provoz, tak i na údržbu. Tento stav není dlouhodobě udržitelný, a proto je snahou Správy železnic prakticky celou administrativní

část vedení společností centralizovat na jednom místě. Cílem stavby nové Centrály Správy železnic je vytvořit centrální pracoviště, které by odpovídalo nejen současným požadavkům na architektonické, technické a provozní řešení stavby, ale také zvýšilo efektivitu a flexibilitu pracovních procesů a celkově reprezentovalo budoucí vizi Správy železnic jako správce komplexního dopravního systému pro 21. století. Její budova by měla být zároveň navržena tak, aby naplnila principy ekologie a trvalé udržitelnosti. Předpokládá se, že v Centrále bude sídlit Generální ředitelství Správy železnic a pět organizačních jednotek s celkovým počtem cca 1 350 zaměstnanců. Zadavatel preferuje umístění Generálního ředitelství (GR) v samostatné budově s možností propojení s dalšími objekty (např. subtilními konstrukcemi). V těch se předpokládá umístění Stavební správy západ (SSZ), Centra telematiky a diagnostiky (CTD), Správy železniční geodézie (SŽG), Centra sdílených služeb (CSS) a Hasičského záchranného sboru (HZS). Datum odevzdání soutěžních návrhů je **12. ledna v 17:00 hodin.**

www.zakazky.spravazeleznic.cz

ŽELECHOVICE NAD DŘEVNICÍ – ÚPRAVY ČÁSTI CENTRA OBCE

Obec Želechovice nad Dřevnicí vyhlásila jednofázovou otevřenou projektovou architektonicko-urbanistickou soutěž, jejímž předmětem je zpracování architektonicko-urbanistického návrhu **revitalizace části centra obce Želechovice nad Dřevnicí**. Jedná se převážně o návrh nových objektů pro bydlení, doplněných občanskou vybaveností a úpravou venkovních prostor včetně návrhu jejich uspořádání, vybavení mobiliářem, zeleně, ve struktuře navazující na stávající podobu uliční sítě a parcelaci pozemků. Z návrhu by měly

vyplýnout regulační podmínky nové zástavby, prostorové a provozní vztahy v rámci řešeného území tak, aby se po realizaci záměru stalo uskupení objektů integrální součástí středu obce. Návrh zároveň zohlední další připravované záměry obce a ekonomické možnosti zadavatele. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **20. ledna v 11:00 hodin.**
www.vhodne-uverejneni.cz

REVITALIZACE AREÁLU BÝVALÉHO CUKROVARU V BŘECLAVI

Město Břeclav vyhlásilo jednofázovou otevřenou ideovou urbanistickou soutěž, jejímž předmětem je návrh **revitalizace areálu bývalého cukrovaru v Břeclavi**. Návrh bude řešit umístění nových funkcí dle soutěžního zadání včetně řešení dopravního napojení. Návrh bude obsahovat základní hmotové a dispoziční řešení jednotlivých objektů. Návrh bude umožňovat realizaci po etapách dle ekonomických možností vyhlášovatele. Prohlídka soutěžního místa proběhne dne **9. listopadu 2020**. Sraz účastníků prohlídky je v 10:00 hodin na parkovišti před vstupem do objektu velké tržnice, Kuffnerovo nábřeží, Břeclav. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **4. února v 15:00 hodin.**

www.zakazky.breclav.eu